

KUNGL. INGENJÖRSVETENSKAPSAKADEMIEN
Royal Swedish Academy of Engineering Sciences

IVAs yttrande över ”En hållbar lärarutbildning” SoU 2008:109

Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) är generellt positiv till förslagen i Lärarutbildningsutredningen vad gäller de allmänna målen och utbildningens allmänna uppbyggnad och inriktning. En ökad ämnesorientering och en fastare vetenskaplig grund, som sträcker sig utöver pedagogik, i utbildningen av lärare tillstyrks.

Förslagen bedöms komma att få stor betydelse för strukturen hos utbildningen av lärare. Kapaciteten hos nuvarande lärarutbildningar att förmedla ämneskunskap och ämnesdidaktisk kompetens är överlag otillräcklig och utspridd på för många utbildningsställen. För att uppfylla utredningens mål om ökad ämneskunskap och ämnesdidaktisk kompetens krävs en ökad anknytning mellan lärarutbildningar och lärosätena med inriktning på ämneskunskap. En koncentration av lärarutbildningarna kommer att behöva ske.

Matematikämnet har getts en mer framträdande plats i den nya lärarutbildningen vilket är positivt. Det finns emellertid delar i förslaget som är djupt oroande och där IVA föreslår betydande förbättringar.

Förslaget inrymmer för lite ämnesutbildning i teknik och naturvetenskap för lärare för grundskolans såväl lägre som mellanstadium. I förslaget för grundskolans åk 1 – 3 finns t ex bara korta studieavsnitt med NO, vilket är otillräckligt. Jämfört med utredningen behöver ske en utökning och en tydligare ämnesinriktning (ej bara NO) med ökad ämneskompetens inom teknik och naturvetenskap d v s fysik, kemi och biologi hos grundskolelärare på lägre och mellanstadienivå. Teknik bör också vara ett eget ämnesområde som ingår i utbildningen av lärare för grundskolans låg- och mellanstadier.

Forskning inom området visar att intresse och förståelse hos barn och ungdomar för teknik och naturvetenskap grundläggs tidigt, ett av skälen till utökad undervisning inom teknik och naturvetenskap. Det är viktigt att teknik och naturvetenskap får klara egna identiteter och tillräckligt utrymme såväl på schemat som i utbildningen av lärare för grundskola och gymnasium. Det har stor betydelse för att ge den grund som krävs för ökad rekrytering till gymnasiets N- och T-program och för fortsatta studier inom teknik och naturvetenskap och blir i förlängningen avgörande för näringslivets utveckling och välfärdsnivån i samhället.

Dessa förbättringar kan åstadkommas genom att utredningsförslagets sk utbildningsvetenskapliga block skärs ned i tidsomfång och ges en mer ämnesdidaktisk inriktning på berörda ämnesområden.

Utredningens förslag om en ingång till ämneslärarutbildningen som baseras på utexaminerade från universitetens och högskolornas ordinarie ämnes- eller forskarutbildningar, t ex inom teknik och naturvetenskap tillstyrks varmt.

Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien

Stockholm den 30 mars 2009

Björn O. Nilsson
Verkställande direktör

Bengt A Mölleryd